

1. ความหมาย

มาตรา 657 "อันว่าฝ่าทรัพย์นั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้ฝ่า ส่งมอบทรัพย์สินให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้รับฝ่า และผู้รับฝ่าทดลองว่าจะเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นไว้ในอารักขาแห่งตน และจะคืนให้"

สาระสำคัญของสัญญาฝ่าทรัพย์ มีดังนี้

1) เป็นสัญญาซึ่งมีคุณสมบัติเป็น 2 ฝ่าย คือ ผู้ฝ่าและผู้รับฝ่า และจะเป็นสัญญาต่างตอบแทนหรือไม่ก็ได้ เนื่องจากกฎหมายมิได้กำหนดว่าสัญญาฝ่าทรัพย์ เป็นการทำให้เปล่า ดังนั้น ถ้าในกรณีการรับฝ่าทรัพย์เป็นการทำให้เปล่าไม่มีค่าตอบแทน สัญญาฝ่าทรัพย์นั้นก็เป็นสัญญาไม่ต่างตอบแทน แต่ถ้าสัญญาฝ่าทรัพย์นั้นผู้รับฝ่าเรียกนำหนึ่งค่าฝ่า สัญญา ฝ่าทรัพย์นั้นก็เป็นสัญญาต่างตอบแทน

2) วัตถุประสงค์ของสัญญาฝ่าทรัพย์ คือ ผู้รับฝ่าทดลองว่าจะเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นไว้ในอารักษาแห่งตนแล้วจะคืนให้ ถ้าผู้ฝ่าส่งมอบทรัพย์สินให้โดยไม่มีข้อตกลงเช่นว่านั้น สัญญานั้นไม่ใช่สัญญาฝ่าทรัพย์ เช่น เจ้าทรัพย์ไปกินสุราที่บ้านจำเลย ครั้งเวลา 4 ทุ่มเศษ เจ้าทรัพยกลับบ้าน จำเลยตามมาส่งแล้วจำเลยแก้เอากะเป่าใส่เงินไปจากเอวเจ้าทรัพย์โดยบอกว่าจะเอาไปเก็บให้ ถือว่าจำเลยเป็นผู้รับฝ่าเงินนั้น (คำพิพากษากฎกาที่ 33/2488)

3) สัญญาฝ่าทรัพย์เป็นสัญญาประเภทสมบูรณ์เมื่อส่งมอบทรัพย์สิน

2. สิทธิและหน้าที่ของผู้รับฝาก

หน้าที่ของผู้รับฝาก มี 5 ประการดังนี้

1) หน้าที่ในการส่วนทรัพย์สินที่ฝาก มาตรา 659 "ถ้าการรับฝากทรัพย์เป็นการทำให้เปล่าไม่มีบ้านหนึ่งใช้รักษาไว้ ท่านว่าผู้รับฝากจำต้องใช้ความระมัดระวังส่วนทรัพย์สินซึ่งฝากนั้นเหมือนเช่นเคยประพฤติในกิจการของตนเอง"

ถ้าการรับฝากทรัพย์นั้นมีบ้านหนึ่งค่าฝาก ท่านว่าผู้รับฝากจำต้องใช้ความระมัดระวังและใช้มือเพื่อส่วนทรัพย์สินนั้นเหมือนเช่นวิญญาณจะพึงประพฤติโดยพฤติการณ์ดังนี้นั้น ทั้งนี้ย่อมรวมทั้งการใช้มืออันพิเศษเฉพาะการในที่จะพึงใช้มือเช่นนั้นด้วย

ถ้านะผู้รับฝากเป็นผู้มีวิชาชีพเฉพาะกิจการค้าขายหรืออาชีวะอย่างหนึ่งอย่างไร ก็จำต้องใช้ความระมัดระวังและใช้มือเท่าที่เป็นธรรมดากำต้องใช้และสมควรจะต้องใช้ในกิจการค้าขายหรืออาชีวะอย่างนั้น"

กฎหมายได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้รับฝากที่จะต้องใช้ความระมัดระวังและฝีมือเพื่อส่วนทรัพย์สินของผู้ฝากไว้ 3 กรณี ดังนี้ คือ

(1) ในกรณีที่สัญญาฝากทรัพย์ไม่มีบ้านหนึ่งค่าฝาก ผู้รับฝากต้องปฏิบัติเหมือนที่เคยประพฤติในกิจการของตนเอง เช่น จำเลยขายข้าวให้โจทก์ แล้วรับฝากข้าวไว้ในบึงโดยไม่มีบ้านหนึ่ง ต่อมาก็อุทกภัย จำเลยให้โจทก์มารับข้าว โจทก์ก็ไม่มา จำเลยจึงขายข้าวนั้นไป เพราะเกรงน้ำจะท่วมข้าวเสียหาย หลังจากที่จำเลยได้ขายข้าวของโจทก์ไปหมดแล้ว ดังนี้ถือว่าจำเลยในฐานะผู้รับฝากด้วยการทำให้เปล่าไม่มีบ้านหนึ่ง ได้ใช้ความระมัดระวังส่วนทรัพย์สินที่รับฝากไว้เหมือนเช่นได้ประพฤติในกิจกรรมของตน ตาม พ.พ. พ. มาตรา 659 วรรคต้น (คำพิพากษาฎีกานี้ 1216/ 2508)

(2) ในกรณีที่สัญญาฝ่ากรัพย์มีบ่าหนึ่งค่าฝ่าก ผู้รับฝ่ากต้องใช้ความระมัดระวังในการส่วนทรัพย์สินเหมือนเช่นวิญญาณจะเพียงประพฤติโดยพฤติกรรม เช่นนี้ รวมทั้งต้องใช้ฝีมือพิเศษเฉพาะการในอันที่จะพึงใช้ฝีมือด้วย เช่น รับฝ่ากรถยนต์ ค่าฝ่ากคืนละ 5 บาท ผู้รับฝ่ากต้องใช้ความระมัดระวังเช่นวิญญาณรวมทั้งฝีมือพิเศษเฉพาะการ รถยกตัวห้ายไปผู้รับฝ่ากนำสืบไม่ได้ว่าห้าย เพราะเหตุใด ผู้รับฝ่ากต้องรับผิดใช้ราคา (คำพิพากษาฎีกานี้ 1801/2520)

(3) ในกรณีที่สัญญาฝ่ากรัพย์มีบ่าหนึ่งค่าฝ่ากและผู้รับฝ่ากเป็นผู้ประกอบการรับฝ่ากรัพย์เป็นอาชีพโดยเฉพาะ ผู้รับฝ่ากต้องใช้ความระมัดระวังและใช้ฝีมือเท่าที่เป็นธรรมดายังต้องใช้และสมควรจะต้องใช้ในกิจการค้าขายหรืออาชีพนั้น เช่น จำเลยเก็บรักษาลำไยในห้องเย็นของจำเลย จำเลยผู้มีวิชาชีพเฉพาะกิจการค้าห้องเย็นต้องใช้ความระมัดระวังและฝีมืออันเป็นธรรมดายังสมควรในกิจการห้องเย็น จำเลยใช้ความเย็นไม่พอคำไปของโจทก์เน่าเสียจำเลยต้องใช้ค่าเสียหาย (คำพิพากษาฎีกานี้ 2920/2522)

2) หน้าที่เก็บรักษาทรัพย์สินที่ฝ่ากด้วยตนเอง มาตรา 660 "ถ้าผู้ฝ่ากมิได้อนุญาต และผู้รับฝ่ากเอาทรัพย์สินซึ่งฝ่ากนั้นออกใช้สอยเอง หรือเอาไปให้บุคคลภายนอกใช้สอย หรือให้บุคคลภายนอกเก็บรักษาไว้ ท่านว่าผู้รับฝ่ากจะต้องรับผิดเมื่อทรัพย์สินซึ่งฝ่ากนั้นสูญหายหรือบุบลายอย่างหนึ่งอย่างใด แม้ถึงจะเป็นพระเหตุสุดวิสัย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าว่าถึงอย่างไร ๆ ทรัพย์สินนั้นก็คงจะต้องสูญหายหรือบุบลายอยู่นั้นเอง" ไปเอาทรัพย์สินที่รับฝ่ากไว้ไปให้บุคคลภายนอกเก็บรักษาหรือไปเอาทรัพย์สินที่รับฝ่ากอ่อนมาใช้สอยหรือเอาไปให้บุคคลภายนอกใช้สอย หากผู้รับฝ่ากไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าว ผู้รับฝ่ากต้องรับผิดเมื่อทรัพย์สินนั้นสูญหายหรือบุบลายไป แม้ถึงจะเป็นพระเหตุสุดวิสัย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าว่าถึงอย่างไรทรัพย์สินนั้นก็ต้องสูญหายหรือบุบลายอยู่นั้นเอง

3) หน้าที่ต้องบอกกล่าวแก่ผู้ฝ่ากโดยพลัน หากทรัพย์สินนั้นถูกฟ้องหรือถูกยึด มาตรา 661 "ถ้าบุคคลภายนอกอ้างว่ามีสิทธิเหนือทรัพย์สินซึ่งฝ่ากและยื่นฟ้องผู้รับฝ่าก็ได้ หรือยึดทรัพย์สินนั้นก็ได้ ผู้รับฝ่ากต้องเรียนบอกกล่าวแก่ผู้ฝ่ากโดยพลัน"

4) หน้าที่ต้องคืนทรัพย์สินที่ฝ่ากให้ผู้ฝ่าก ดังนี้

(1) คืนเมื่อครบกำหนดระยะเวลา มาตรา 662 "ถ้าได้กำหนดเวลา กันไว้ว่าจะพึงคืนทรัพย์สินซึ่งฝ่ากนั้นเมื่อไร ท่านว่าผู้รับฝ่ากไม่มีสิทธิจะคืนทรัพย์สินก่อนถึงเวลากำหนด เว้นแต่ในเหตุจำเป็นอันมิอาจจะก้าวล่วงเสียได้" เช่น ก. รับฝ่ารถ บันตุของ ฯ. ไว้เป็นระยะเวลา 15 วัน เมื่อยังไม่ครบกำหนด 15 วัน ผู้รับฝ่ากไม่มีสิทธิจะคืนทรัพย์ที่ฝ่ากได้ เว้นแต่เกิดเหตุจำเป็นหรือผู้รับฝ่ากจะต้องเดินทางไปต่างจังหวัด เช่นนี้ ก. จึงคืนรถยนต์ที่ฝ่ากได้ก่อนถึงเวลากำหนด

(2) คืนเมื่อผู้ฝ่ากเรียกคืน มาตรา 663 "ถึงแม้ว่าคู่สัญญาจะกำหนดเวลาไว้ว่าจะพึงคืนทรัพย์สินซึ่งฝ่ากนั้นเมื่อไรก็ตาม ถ้าว่าผู้ฝ่ากจะเรียกคืนในเวลาใด ๆ ผู้รับฝ่ากก็ต้องคืนให้"

(3) เมื่อไม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้ คืนเมื่อได้ก็ได้ มาตรา 664 "ถ้าคู่สัญญาไม่ได้กำหนดเวลาไว้ว่าจะพึงคืนทรัพย์สินซึ่งฝ่ากนั้นเมื่อไร ใช้รับผู้รับฝ่ากอาจคืนทรัพย์สินนั้นได้ทุกเมื่อ"

5) หน้าที่คืนค่าผลอันเกิดแต่ทรัพย์สินที่ฝ่าก มาตรา 666 "เมื่อคืนทรัพย์ถ้ามีค่าผลเกิดแต่ทรัพย์สินซึ่งฝ่ากนั้นเท่าใด ผู้รับฝ่ากชำต้องส่งมอบพร้อมไปกับทรัพย์สินนั้นด้วย" ค่าผลที่เป็นค่าผลธรรมชาติและค่าผลนิตินัย เช่น ฝากแม่แม้าไว้ระหว่างรับฝ่ากแม่แม้ากลูก เมื่อคืนมาเก็ตต้องคืนลูกแม้าด้วย

สิทธิของผู้รับฝ่าก มี 5 ประการ ดังนี้

1) ส่งคืนทรัพย์สินที่ฝ่ากเมื่อไรก็ได้ หากมิได้มีกำหนดระยะเวลาในการฝ่ากไว้ในสัญญา

2) เรียกค่าคืนทรัพย์สินที่ฝ่ากจากผู้ฝ่าก มาตรา 667 "ค่าคืนทรัพย์สินซึ่งฝ่ากนั้น ย้อนตกแก่ผู้ฝ่ากเป็นผู้เสีย"

3)เรียกค่าบำรุงรักษาระบบสิ่งผู้รับฝ่ากจ่ายไปในการบำรุงรักษาทรัพย์สิน มาตรา 668 "ค่าใช้จ่ายโดยอันควรแก่การบำรุงรักษาระบบสิ่งผ่านนี้ ผู้ฝ่ากจะต้องชดใช้ให้แก่ผู้รับฝ่าก เว้นแต่จะได้ตกลงกันไว้โดยสัญญาฝ่ากทรัพย์ว่าผู้รับฝ่าจะต้องออกเงินค่าใช้จ่ายนั้นเอง" เช่น รับฝ่ากถูกสูญเสีย ค่าใช้จ่ายอันควรได้แก่ ค่าอาหารค่ายา เป็นต้น

4) เรียกบำเหน็จค่าฝ่ากทรัพย์ มาตรา 669 "ถ้าไม่ได้กำหนดเวลาไว้ในสัญญา หรือไม่มีกำหนดโดยจารีตประเพณีว่าบำเหน็จค่าฝ่ากทรัพย์นี้จะพึงชำระเมื่อไร ท่านให้ชำระเมื่อคืนทรัพย์สินซึ่งฝ่าก ถ้าได้กำหนดเวลา กันไว้เป็นระยะอย่างไร ก็พึงชำระเมื่อสิ้นระยะเวลานั้นทุกคราวไป"

5) ยึดหน่วงทรัพย์สินที่ฝ่าก มาตรา 670 "ผู้รับฝ่ากของที่จะยึดหน่วงเอา ทรัพย์สินซึ่งฝ่ากนั้นไว้ได้ จนกว่าจะได้รับเงินบรรดาที่ถังชำระแก่ตนเกี่ยวกับการฝ่ากทรัพย์นั้น" ผู้รับฝ่ากมีสิทธิยึดหน่วงทรัพย์สินที่รับฝ่าไว้จนกว่าจะได้รับเงินที่เกี่ยวข้องกับการฝ่ากทรัพย์จากผู้ฝ่าก ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการคืนทรัพย์สินที่ฝ่าก หรือค่าบำเหน็จทดแทน เป็นต้น

การคืนทรัพย์สินที่ฝ่าก เมื่อผู้รับฝ่ากต้องคืนทรัพย์สินที่ฝ่าก ผู้รับฝ่าจะต้องคืนให้แก่บุคคลต่าง ๆ ตามที่มาตรา 665 กำหนดไว้ดังนี้

1) คืนให้แก่ผู้ฝ่าก หรือตัวแทนของผู้ฝ่ากที่มีอำนาจรับทรัพย์สินนั้นได้ เช่น สามี หรือ ภริยา หรือบุตร

2) คืนให้แก่บุคคลผู้มีชื่อเป็นผู้ฝ่ากในกรณีที่ผู้ฝ่ากได้ฝ่ากทรัพย์สินในนามของผู้มีชื่อนั้น เช่น ฝ่ากเงินในธนาคารในนามของบุตร เมื่อผู้ฝ่ากตาย ธนาคารต้องคืนให้แก่บุตรผู้มีชื่อนั้น เงินที่ฝ่ากนี้มิใช่รดก (คำพิพากษากฎากรที่ 244/2522)

- 3) คืนให้แก่บุคคลที่ผู้ฝ่ากระบไว้ หรือผู้ฝ่าໄได้ให้คำสั่งโดยชอบให้ผู้รับฝาคืนแก่ผู้ใด ผู้รับฝาคกมีหน้าที่คืนทรัพย์สินที่ฝ่าให้แก่บุคคลนั้น
- 4) คืนให้แก่ทายาಥองผู้ฝ่ากเมื่อผู้ฝ่าตาย

อายุความ มาตรา 671 "ในข้อความรับผิดเพื่อใช้เงินบันหนึ่งค่าฝ่าทรัพย์ก็ดี ชดใช้เงินค่าใช้จ่ายก็ดี ใช้ค่าสินใหม่ทดแทนเกี่ยวแก่การฝ่าทรัพย์ก็ดี ท่านห้ามนิให้ฟ้องเมื่อพ้นเวลาหากเดือนนับแต่วันสิ้นสัญญา" กฎหมายกำหนดให้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อ กันระหว่างผู้ฝ่ากับผู้รับฝาภัยในกำหนดอายุความ 6 เดือนนับแต่วันสิ้นสัญญา สิทธิเรียกร้องนี้ได้แก่ สิทธิเรียกร้องให้ผู้ฝ่าชำระบันหนึ่งค่าฝ่า หรือ สิทธิเรียกร้องให้ชดใช้ค่าใช้จ่ายที่ออกไปก่อน เป็นต้น

3. วิธีเฉพาะการฝ่าเงิน

สาระสำคัญของการฝ่าเงินมีดังนี้

- 1) ผู้รับฝ่าไม่ต้องคืนเงินตราอันเดียวกันกับที่รับฝ่า แต่ต้องคืนให้ครบจำนวน มาตรา 672 วรรค 1 "ถ้าฝ่าเงิน ท่านให้สัมภาษณ์ไว้ก่อนว่า ผู้รับฝ่าไม่ พึงต้องส่งคืนเป็นเงินทองตราอันเดียวกันกับที่ฝ่า แต่จะต้องคืนเงินให้ครบจำนวน"
- 2) ผู้รับฝ่าจะเอาเงินที่ฝ่านั้นออกใช้ก็ได้ แต่ต้องคืนให้ครบจำนวน มาตรา 672 วรรค 2 "อนึ่ง ผู้รับฝ่าจะเอาเงินซึ่งฝ่านั้นออกใช้ก็ได้ แต่หากจำต้องคืนเงิน ให้ครบจำนวนเท่านั้น แม้ว่าเงินซึ่งฝ่านั้นจะได้สูญหายไปด้วยเหตุสุดวิสัยก็ตาม ผู้รับฝ่าก็จำต้องคืนเงินเป็นจำนวนดังว่านั้น"
- 3) การส่งคืนต้องส่งในเวลาที่กำหนดไว้ มาตรา 673 "เมื่อได้ผู้รับฝ่าจำต้องคืนเงินแต่เพียงท่าจำนวนที่ฝ่า ผู้ฝ่าจะเรียกถอนเงินคืนก่อนถึงเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ไม่ได้ หรือฝ่ายผู้รับฝ่าจะส่งคืนเงินก่อนถึงเวลาหนึ่งก็ไม่ได้ดูงกัน" ผู้ฝ่าจะ

เรียกเงินคืนหรือผู้รับฝากรจะส่งคืนเงินก่อนถึงเวลาที่ตกลงกันไว้ไม่ได้ เว้นแต่ผู้ฝ่าฯ อยู่รับฝากร้องคืนเงินให้แก่ทายาท

4. วิธีเฉพาะสำหรับเจ้าสำนักโรงพยาบาล

เจ้าสำนักโรงพยาบาล หมายถึง บุคคลผู้ควบคุมและจัดการโรงพยาบาล ซึ่งต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการโรงพยาบาลได้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงพยาบาล ได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนโดยถูกต้อง ดังนี้เพื่อรับสินจ้างสำหรับคนเดินทางหรือผู้ซึ่งประสงค์จะหาที่อยู่หรือที่พักชั่วคราว

หน้าที่ของเจ้าสำนักโรงพยาบาล จะต้องรับผิดในความสูญหายหรือบุบลายอย่างใด ๆ อันเกิดแต่ทรัพย์สินที่คนเดินทางหรือผู้ซึ่งประสงค์จะหาที่อยู่หรือที่พักชั่วคราวได้พามา แม้ว่าความสูญหายหรือบุบลายจะเกิดจากบุคคลภายนอกก็ตาม ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 674 "เจ้าสำนักโรงพยาบาล โซเตล หรือสถานที่อื่นท่านอง เช่นว่านั้น จะต้องรับผิดเพื่อความสูญหายหรือบุบลายอย่างใด ๆ อันเกิดแก่ทรัพย์สินซึ่งคนเดินทางหรือแบกอาศัย หากได้พามา" และมาตรา 675 วรรค 1 "เจ้าสำนัก ต้องรับผิดในการที่ทรัพย์สินของคนเดินทางหรือแบกอาศัยสูญหายหรือบุบลายไปอย่างใด ๆ แม้ถึงว่าความสูญหายหรือบุบลายนั้นจะเกิดขึ้น เพราะผู้คนไปมาเข้าออก ณ โรงพยาบาล โซเตล หรือสถานที่เช่นนั้น ก็คงต้องรับผิด" เช่น อ. ยีมรอนต์ ป. ไป อ. นำรอดไปพักในโรงพยาบาลจำเลยและมอบกุญแจรถให้แก่คนของจำเลย ซึ่งได้ขับรถไปถูกชนเสียหาย จำเลยต้องรับผิดตาม ป.พ.พ. มาตรา 674 มาตรา 675 ป. พ้องเรียกค่าเสียหายแก่รถได้

ถ้าทรัพย์สินของคนเดินทางเป็นเงินทอง ตรา ธนบัตร หรือของมีค่าอื่น ๆ ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 675 วรรค 2 และคนเดินทางได้นำติดตัวเข้ามาในโรงพยาบาล โดยไม่ฝ่าแก่เจ้าสำนักและนอกราคาโดยชัดแจ้ง ความรับผิดของเจ้าสำนักจะจำกัด

ไม่เกิน 500 บาท เว้นแต่จะได้ฝ่ากของดังกล่าวและได้บอกราคาสิ่งของนั้น ๆ ไว้ชัดแจ้งกับเจ้าสำนักแล้ว มาตรา 675 วรรค 2 "ความรับผิดนี้ ถ้าเกี่ยวตัวยเงินทองตราชนบัตร ตัวเงิน พันธบัตร ในหุ้น ในหุ้นกู้ ประทวนสินค้า อัญมณี หรือของมีค่าอื่นๆ ใช้รักษา ท่านจำกัดไว้เพียงห้าร้อยบาท เว้นแต่จะได้ฝ่ากของมีค่า เช่นนี้ไว้แก่เจ้าสำนักและได้บอกราคาแห่งของนั้นชัดแจ้ง"

ข้อยกเว้นที่เจ้าสำนักโרגนเรมไม่ต้องรับผิดมี 5 ประการ ดังนี้

1) ความสูญหายหรืออนุบลสลายนั้นเกิดจากเหตุสุดวิสัย หรือโดยสภาพของทรัพย์สินนั้นเอง หรือเกิดขึ้นแต่ความผิดของคนเดินทางหรือผู้มาฝาก (มาตรา 675 วรรค 3)

2) คนเดินทางหรือผู้มาพักมิได้นำฝ่ากบอกราชาชดแจ้ง เมื่อพบความสูญหายหรือบุขสลายแห่งทรัพย์สินของตน มาตรา 676 "ทรัพย์สินซึ่งมิได้นำฝ่ากบอกราชาชดแจ้งนั้น เมื่อพบเห็นว่าสูญหายหรือบุขสลายขึ้น คนเดินทางหรือแยกอาศัยต้องแจ้งความนั้นต่อเจ้าสำนักโrogนเรม โซเต็ล หรือสถานที่เช่นนั้นทันที มิฉะนั้นท่านว่าเจ้าสำนักย่อมพ้นจากความรับผิดดังบัญญัติไว้ในมาตรา 674 และ 675"

3) เมื่อเจ้าสำนักโrogนเรมมีคำแจ้งปิดไว้ในโrogนเรม มาตรา 677 "ถ้ามีคำแจ้งความปิดไว้ในโrogนเรม โซเต็ล หรือสถานที่อื่นท่านอยู่ชั่วโมงนั้น เป็นข้อความยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดของเจ้าสำนักใช้รักษา ท่านว่าความนั้นเป็นโมฆะ เว้นแต่คนเดินทางหรือแยกอาศัยจะได้ตกลงค่วยชัดแจ้งในการยกเว้นหรือจำกัดความรับผิดดังว่า นั้น"

สิทธิของผู้เดินทางหรือผู้มาพัก สามารถเรียกค่าสินไหนทดแทนได้ภายในกำหนดอายุความ 6 เดือนนับแต่วันที่ตนออกไปจากสถานที่นั้น มาตรา 678 "ในข้อความรับผิดใช้ค่าสินไหนทดแทนเพื่อทรัพย์สินของคนเดินทางหรือของแยกอาศัย

สูญหายหรือบุบสลายนั้น ท่านห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นเวลาหกเดือนบันแต่วันที่คุณเดินทางหรือแยกอาศัยออกไปจากสถานที่นั้น"

สิทธิของเจ้าสำนักโรงเรน มีบัญญัติไว้ในมาตรา 679 "เจ้าสำนักขอบที่จะยึดหน่วยเครื่องเดินทางหรือทรัพย์สินอย่างอื่นของคนเดินทางหรือแยกอาศัยอันเอาไว้ในโรงเรน โดยเด็ด หรือสถานที่เข่นนั้นได้จนกว่าจะได้รับใช้เงินบรรดาที่ค้างชำระแก่ตน เพื่อการพักอาศัยและการอื้น ๆ อันได้ทำให้แก่คนเดินทางหรือแยกอาศัยตามที่เขาพึงต้องการนั้น รวมทั้งการขาดใช้เงินทั้งหลายที่ได้ออกแทนไปด้วย

เจ้าสำนักจะเอาทรัพย์สินที่ได้ยึดหน่วยไว้ เช่นวันนั้นออกขายทอดตลาดแล้วหักอาเงินใช้จำนวนที่ค้างชำระแก่ตนรวมทั้งค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดนั้นจากเงินที่ขายทรัพย์สินนั้นก็ได้ แต่ท่านมิให้เจ้าสำนักใช้สิทธิดังว่านี้ จนเมื่อ

(1) ทรัพย์สินนั้นตกอยู่แก่ตนเป็นเวลานานถึงหกสัปดาห์ยังมิได้รับชำระหนี้สิน และ

(2) อย่างน้อยเดือนหนึ่งก่อนวันขายทอดตลาด ตนได้ประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ประจำท้องถิ่นบันทึกแจ้งความสำนั่งที่จะขายทรัพย์สิน บอกลักษณะแห่งทรัพย์สินที่จะขายโดยย่อ กับถ้ารู้ซื่อเจ้าของ ก็จะออกด้วย

เมื่อขายทอดตลาดหักใช้หนี้ดังกล่าวแล้ว มีเงินเหลืออยู่อีกเท่าไรต้องคืนให้แก่เจ้าของ หรือฝ่าไว้ ณ สำนักงานฝ่ายทรัพย์ด้านบนบัญญัติในมาตรา 331 และ 333"

๘๘๘

